

Vai skolas bibliotēka ir tikai skolas bibliotēka?

Inguna Arāja
Cēsu rajona padomes Izglītības pārvalde

Reģionu galveno bibliotēku un
skolu bibliotēku metodiķu seminārs
Rīga, 2007. gada 24. oktobrī

Kas ir skolas bibliotēka?

- **Skolas bibliotēka** ir skolas mācību darba centrs, ka koordinē un nodrošina uz vietas un ārpus skolai pieeju informācijai, avotiem, pakalpojumiem un programmām, un, kas integrē informācijprasmes un pieeju informācijai, kā arī audzina cilvēkus, kuri patstāvīgi mācās un efektīvi izmanto informāciju, idejas, un pieņem uz informāciju balstītus lēmumus.

Skolas bibliotēkas uzdevumi:

- Būt par efektīvu līdzekli izziņas procesā, izmantojot kvalificētu darbinieku, atbilstoša aprīkojuma un krājuma iespējas
- Būt par sadarbības centru, lai uzlabotu skolēnu zināšanu kvalitāti un kultūras iespējas
- Būt par iestādi mācībām mūža garumā

(IFLA vadlīnijas skolu bibliotēkām)

Skolas bibliotēka – sadarbības partneris:

- Citām skolu bibliotēkām
 - Savā rajonā/pilsētā
 - Latvijā
 - Ārzemēs
- Pagastu publiskajām bibliotēkām
- Bērnu bibliotēkām
- Rajonu centrālajām bibliotēkām

Skolas bibliotēka – sadarbības partneris:

- Izglītības pārvaldēm
- Metodiskajām apvienībām
- Rajonu padomēm, pašvaldībām
- Sabiedriskajām organizācijām
- Izdevniecībām un izdevējiem
- Augstskolu bibliotēkām
- LNB

Skolas bibliotēka – sadarbības partneris:

- Skolas administrācijai
- Klašu audzinātājiem
- Mācību priekšmetu skolotājiem
- Pirmsskolas skolotājiem
- Atbalsta personālam
- Vecākiem
- Skolēniem
- Saviem kolēģiem - bibliotekāriem

Sadarbība ar citām skolu bibliotēkām:

- Pieredzes apmaiņas braucieni, ekskursijas (rajonā, Latvijā, ārzemēs)
- Jaunas pieredzes, ideju iegūšana
- Domubiedru satikšana, problēmu apspriešana, risinājumu meklēšana
- Atklātās bibliotekārās stundas
- “Grāmatu tirdziņš” jeb grāmatu apmaiņa

Sadarbība ar citām skolu bibliotēkām:

- Iespēja satīkties ar kolēģiem un personīgie kontakti
- Kopēji projekti
- Elektroniskā kopkataloga veidošana
- Informācija par mācību iespējām skolā

Sadarbība ar pagastu publiskajām bibliotēkām:

- Pasākumu plānu saskaņošana
- Finanšu līdzekļu izlietojuma plānošana
- Saskaņota abu bibliotēku krājumu komplektēšana
- Kopīgi pasākumi
- Kopīgas izstādes

Sadarbība ar pagastu publiskajām bibliotēkām:

- Darbošanās “Bērnu žūrijā”
- Apvienotās pagastu un skolu bibliotēkas
- Tikšanās ar pagasta iedzīvotājiem
- Projektu nedēļas

Sadarbība ar Bērnu bibliotēku:

- Metodiska palīdzība
- Pasākumi, konkursi
- Izstādes
- Aptaujas
- Tikšanās ar literātiem
- Teatralizēti uzvedumi
- Bibliotekārās stundas

Sadarbība ar Bērnu bibliotēku:

- Bērnu žūrija
- Iepazīšanās ar jaunāko bērnu literatūru
- Skolēnu kolektīvie apmeklējumi
- Projektu nedēļas
- Skolu bibliotēku obligātās literatūras nodošana publiskajām bibliotēkām uz vasaru

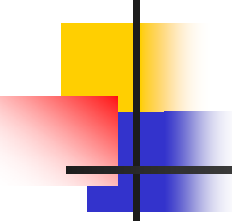
Sadarbība ar rajona centrālo bibliotēku:

- Apmācība un metodiska palīdzība
- Specifisko bibliotekāro zināšanu sniegšana
- Vidzemes novada publisko un skolu bibliotekāru konference
- Kopīgi semināri
- Kopīgi kursi

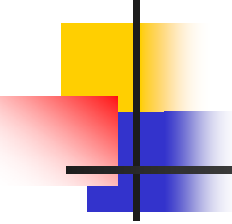
Sadarbība ar rajona centrālo bibliotēku:

- Grāmatu svētki
- Pasākumi, konkursi
- Izstādes
- Tikšanās ar literātiem
- Svarīgas jaunākās informācijas pārsūtīšana
- Telpu nodrošinājums semināriem

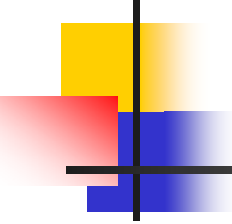
Sadarbība ar Izglītības pārvaldēm:

- Metodiskais atbalsts
- Tālākizglītības organizēšana
- Darba kvalitātes pārraudzība (skates, konkursi)
- Atbalsts datortehnikas iegādē (LIIS projekta ietvaros)
- Telpu nodrošinājums semināriem, kursiem

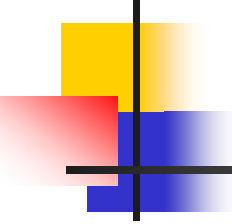
Sadarbība ar Izglītības pārvaldēm:

- Mācību grāmatu un mācību līdzekļu centralizēta iegāde
- Metodiski informatīvie centri pie IP
- Metodiķis vai speciālists darba koordinēšanai rajonā – atbalsts MA darbībai
- MA darba plāna saskaņošana

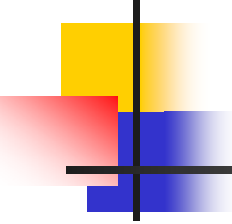
Sadarbība ar Izglītības pārvaldēm:

- Datorspeciālista palīdzība LIIS “Bibliotēkas” problēmjasutājumos
- Rajona skolu elektroniskais kopkatalogs
- Informācija par skolu bibliotēku krājumiem
- Pedagogu radošo darbu skates
- Konkursi labāko pedagogu (arī bibliotekāru) apbalvošanai

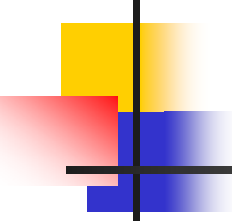
Sadarbība ar metodisko apvienību:

- MA darba plānošana, prioritāšu izvirzīšana
- Ievadsemināri bibliotekāriem-iesācējiem
- Informatīvie semināri
- Izglītojošie semināri
- Izglītojoši-praktiskie semināri
- Pieredzes apmaiņas semināri

Sadarbība ar metodisko apvienību:

- Pieredzes apmaiņas izbraukuma semināri
- Tālākizglītības kursi
- Individuālās konsultācijas
- Konsultācijas par konkrētām tēmām
- Konsultatīvā padome
- Sadarbība ar citu priekšmetu MA

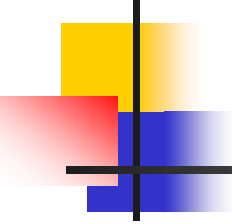
Sadarbība ar metodisko apvienību:

- Pieredzes materiālu apkopošana:
 - Skolas bibliotekāra rokasgrāmata
 - Es daru tā
- Aptaujas par dažādiem aktuāliem jautājumiem

Sadarbība ar rajona padomi, pašvaldību:

- Finansiāls atbalsts (kursu izmaksas, pieredzes braucienu ceļa izdevumi u.c.)
- Naudas balvas konkursos un skatēs
- Rajona mērķdotācija (papildus finansu līdzekļi mācību grāmatu vai mācību līdzekļu iegādei)
- Tikšanās ar pašvaldības vadītāju

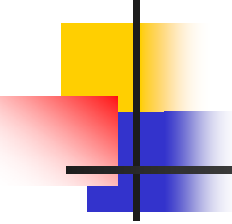
Sadarbība ar sabiedriskajām organizācijām:

- Darbošanās Latvijas Skolu bibliotekāru biedrībā
- LSBB ikgadējās konferences
 - Aktualitātes, pieredzes apmaiņa
 - Tikšanās ar kolēģiem no visas Latvijas
- Latvijas Bibliotekāru biedrība
- Pedagogu asociācijas/biedrības
- Izdevēju asociācija

Sadarbība ar izdevniecībām:

- Grāmatu komplektēšana un iegāde
- Reklāmas pasākumi, izstādes
- Tikšanās ar izdevniecību pārstāvjiem
- Jaunumu apzināšana katalogos, internetā

Sadarbība ar augstskolu bibliotēkām:

- Tālākizglītības pasākumi
- Programmu apzināšana
- Krājumu apzināšana
- Skolēnu ekskursiju organizēšana uz
augstskolas bibliotēku

Sadarbība ar LNB:

- Bērnu literatūras centrs
- Tālākizglītība
- Metodiska palīdzība
- Žurnāls “Bibliotēku Pasaule”
- Kopīgās konferences
- Pārskats par bibliotēkas darbību
- Jauns speciālists – galvenais bibliotekārs skolu bibliotēku jautājumos

Sadarbība ar MC "Valence":

- Skolu bibliotekāru tālākizglītība
- "Izglītības iestādes bibliotekāra rokasgrāmata"
 - Profesionāla un aktuāla informācija
 - Informācija par normatīvajiem dokumentiem
 - Pieredze
- Metodiskie materiāli un ieteikumi

Sadarbība ar skolas administrāciju:

- Skolas bibliotēkas attīstības plāna saskaņošana ar skolas attīstības plānu
- Finansējuma plānošana, saskaņošana
- Tālākizglītības plānu saskaņošana, tās nodrošinājums
- Atbalsts bibliotēkas projektos
- Atbalsts sponsoru piesaistei

Sadarbība ar klašu audzinātājiem:

- Jaunākā informācija par karjeras izvēli un iespējām turpmākajām studijām
- Materiāli klases audzinātāja stundām
- Klašu audzinātājiem nepieciešamo materiālu izzināšana un iegāde
- Bibliotekārās stundas
- Izstādes, kopīgi ārpusstundu pasākumi
- Materiāli, idejas vecāku sapulcēm

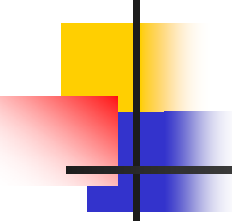
Sadarbība ar mācību priekšmetu skolotājiem:

- Darba plānošana
- Jauno standartu un programmu pārzināšana
- Mācību grāmatu un metodisko materiālu komplektēšana
- Uzziņu literatūras komplektēšana
- Jauno mācību līdzekļu ieviešana

Sadarbība ar mācību priekšmetu skolotājiem:

- Informācija par jaunumiem bibliotēkā
- Mācību stundas lasītavā, izmantojot bibliotēkas tehnoloģiju iespējas
- Konsultācijas IT lietošanā
- Darbs ar analītiķi
- Pedagoģiskās preses piedāvājums
- Projektu nedēļas

Sadarbība ar pirmsskolas skolotājiem:

- Grāmatu komplektēšana
- Metodiskā literatūra
- Informācija par jaunumiem
- Pasākumi
- Rotaļas, spēles
- Pirmā iepazīšanās ar bibliotēku

Sadarbība ar atbalsta personālu:

- Attiecīgās literatūras un materiālu piedāvājums:
 - Sociālajam pedagogam
 - Psihologam
 - Logopēdam
 - Skolotāju palīgiem
- Kopīgi plānotais bibliotēkas piedāvājums bērniem ar īpašām vajadzībām

Sadarbība ar vecākiem:

- Informācija par bibliotēkā pieejamo mācību literatūru
- Informācija par ieteicamo literatūru
- Informācija par jaunumiem
- Bibliotēkārā apkalpošana
- Darbs ar brīvprātīgajiem, iesaistot viņu bibliotēkas darbā

Sadarbība ar vecākiem:

- Iesaistīšana bibliotēkas projektos
- Iesaistīšana Draudzīgā Aicinājuma pasākumos (grāmatu dāvinājumi skolas bibliotēkai)
- Konsultācijas IT lietošanā
- Informācija par karjeras izvēli un bērnu turpmākās izglītošanās iespējām

Sadarbība ar skolēniem:

- Uzziņu darbs
- Lietotāju individuālā apmācība
- Atbalsts projektu nedēļā
- Informācija par karjeras iespējām
- Nepieciešamo pakalpojumu izzināšana, aptaujas
- Bibliotēkmācības stundas

Sadarbība ar skolēniem:

- Informācija par jaunumiem
- Nodrošinājums ar literatūru mācību procesa pilnveidei
- Izstādes, konkursi, tematiski pasākumi
- Lasīšanas veicināšanas pasākumi
- Bērnu žūrija
- Ekskursijas uz citām bibliotēkām

Sadarbība ar skolēniem:

- Brīvā laika pavadīšanas iespējas
- Elektroniskā kataloga izmantošanas iespējas
- IT izmantošanas iespējas
- Efektīvu informācijas meklēšanas prasmju apguve
- Mācīšanās iespējas
- Preses izdevumu nodrošinājums

Sadarbība ar kolēģiem - bibliotekāriem

- Pieredzes apmaiņa, ekskursijas
- Tikšanās konferencēs, semināros
- Problēmu apspriešana, risinājumu meklēšana
- Zvans draugam

Sadarbība ar kolēģiem - bibliotekāriem

- Mācību grāmatu nodrošinājums, grāmatu apmaiņa
- Uzziņu literatūras nodrošinājums
- Kopkataloga veidošana
- Izstādes, konkursi
- Kopēji projekti

Sadarbība ar KM un IZM:

- Kultūras ministrija:
 - VVBIS, "Gaismas tīkls"
 - v/a KIS
 - Digitālā bibliotēka
 - Speciālists skolu bibliotēku jautājumos – Linda Langenfelde – liels ieguvums sadarbības attīstīšanai

Sadarbība ar KM un IZM:

- Izglītības un zinātnes ministrija:
 - ISEC
 - VIKNVA
 - IKTIK

Vai sadarbība jau notiek?

- Jā!
- Sadarbības un aktivitāšu līmeņi ir atšķirīgi: kādā rajonā aktīvāki, kādā mazāk aktīvi, bet kādā vēl tikai tiek meklēti optimālie sadarbības modeļi
- Sadarbības formas šobrīd ir līdzīgas un diezgan vienveidīgas

Vai sadarbība ir pietiekama?

- Nē!
- Nav iespējama efektīva bibliotēkas darbība un attīstība bez plānotas un koordinētas savstarpējās sadarbības dažādos līmeņos
- Nepieciešams aktivizēt un pielietot netradicionālās vai mazāk zināmās sadarbības formas

Vai skolas bibliotēka ir tikai skolas bibliotēka?

- Nē!
- Tā ir sabiedriski nozīmīga struktūrvienība, kas meklē dažādas sadarbības iespējas sākot ar blakus kabinetu skolā līdz pat visaugstākajam līmenim valsts pārvaldē, sākot ar galveno klientu – skolēnu līdz pat ministriju ierēdņiem.

Paldies par uzmanību!

inguna.araja@cesurajons.lv

4127912